

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

KA NEKAJ VEČ KOT
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni sobotni
nedeljni in praznični izdaji).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 53. — Štev. 53.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 17, 1941—P ONEDELJEK, 17. MARCA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

JUGOSLAVIJA SE NE VKLONI

Kabinet je zavrgel skoro vse Hitlerjeve zahteve

JUGOSLAVIJA SE JE PROTI NEMČIJI POSTAVILA MNOGO ODLOČNEJŠE... PRIDOBITI HOČE NA ČASU... TURČIJA OBLJUBILA JUGOSLAVIJI POMOČ... RUSIJA V OZADJU

Jugoslovanski kabinet je zavrgel skoro vse Hitlerjeve zahteve, najbrže, ker je dobil zagotovilo pomoči od Turčije in Anglije in s tem se pričena odpor Balkana proti Nemčiji.

Kot pravi poročilo iz vladnih krogov, hoče Jugoslavija samo pridobiti na času in je vsled tega pred desetimi dnevi pristala, da podpiše z Nemčijo nenapadljivo in prijateljsko pogodbo, ob istem času pa je naglo mobilizirala svojo armado ter poslala svoje najboljšo vojsko v južno Srbijo in v Makedonijo ter jih razpostavila ob rumunski in bolgarski meji.

Nemčija sedaj lahko napade Grčijo in Jugoslavijo, ali pa, kot domnevajo vojaški opazovalci, samo Grčijo ter bi za sedaj pustila Jugoslavijo ob strani in bi si jo podjarmila pozneje, ako bi zmagala v vojni z Grčijo.

"Turčija je prevrnila nemški voz z jabolki," je rekel nek diplomat.

In Balkan ima sedaj precej obetajajočo priložnost vpreti se proti Nemčiji.

Ko se je angleški poslanik Ronald Ian Campbell, ki je v pričetku prejšnjega tedna odpoval v Atene, kjer se je sestel z angleškim vnanjim ministrom Anthony Edenom, zopet vrnil v Beograd, je takoj obiskal kraljevega namestnika Pavla ter ga je ostro opozoril, na katero stran namerava spraviti Jugoslavijo. Tozadevno naročilo mu je dal Eden z odobrenjem Londona in Washingtona in Ankare.

Združene države sicer Jugoslaviji niso dale nikake obljube, razen orožja in drugih potrebščin, toda Turčija ji je obljubila vojaško pomoč, ako bi jo Nemčija napadla.

Skoro ob istem času je tudi turški poslanik Tuvfik Kamil Koperuer obiskal ministrskega predsednika Dragišo Cvetkovića, na katero stran namerava spraviti Jugoslavijo. Tozadevno naročilo mu je dal Eden z odobrenjem Londona in Washingtona in Ankare.

Združene države sicer Jugoslaviji niso dale nikake obljube, razen orožja in drugih potrebščin, toda Turčija ji je obljubila vojaško pomoč, ako bi jo Nemčija napadla.

Skoro ob istem času je tudi turški poslanik Tuvfik Kamil Koperuer obiskal ministrskega predsednika Dragišo Cvetkovića, na katero stran namerava spraviti Jugoslavijo. Tozadevno naročilo mu je dal Eden z odobrenjem Londona in Washingtona in Ankare.

Vojna poročila

Laška ofenziva zlomljena

Grški vrhovni poveljnik maršal Aleksander Papagos je včeraj v svojem dnevnem povelju naznanil veliko zmago ter povdaril, da je bila Mussolinijeva velika pomladanska ofenziva popolnoma zlomljena na ter je hvalil svoje vojske, ki so vrgli nazaj laške legije ter si priborile največjo zmago.

Uradna Italija je pretekli teden molčala o vojni v Albaniji, navzile temu, da se je bila najhujša bitka sedanje vojne.

Mussolini osebno poveljuje

Benito Mussolini je sam poveljeval v sedanji bojni laški armadi, general Achille Starace pa je na fronti s propagando skušali navdušiti vojake za boj. Toda hrabri Grki so odbili vsak napad in Lahji so se pri vsakem novem napadu kopali v svoji krvi.

Kaj se je tekom teh bojev dogodilo, je treba pomisliti, koliko vojaštva so Lahji poslali v boj. Po zadnjih porazih je bila laška armada zelo ojačena in po najboljših vestih je

Roosevelt zagotavlja materialno pomoč ogroženim demokracijam

Predsednik je pozval narod, da se nekoliko žrtvuje, da potemtakem bodo diktatorji, ki ogrožajo obstoj demokracije, poraženi. — Predsednik je obljubil malim državam pomoč v boju s tiranom.

Predsednik Roosevelt je v soboto zvečer po radio pozval ameriški narod, da mora napeti vse svoje moči, da se mora žrtvovati in ne gledati toliko na svoj lastni dobiček, da bo totalitarizmu zlomljena hrbtenica, ker ogroža obstoj demokracije.

Veselo, brezskrbno življenje se mora umakniti resnemu, trdnemu delu, da bo narejenega čim največ orožja, s katerim je edino mogoče premagati diktatorje.

Predsednikov govor so prinesle vse tri največje ameriške radio postaje, WRUL postaja v Bostonu pa je po kratkih valovih ponesla njegov govor po celim svetom v angleškem, nemškem, italijanskem, francoskem, turškem, grškem, norveškem, holandskem, španskem, portugalskem, albanskem, srbskem, češkem in slovaškem jeziku.

Predsednik je rekel, da vsak Amerikanec čuti velikansko borbo v Evropi in je opozoril trgovce, da se bodo morali zadovoljiti z manjšim dobičkom, delavce pa, da bodo morali delati po več ur na dan. Rekel je, da nikdo ne sme obogatiti vsled vojnih dobičkov, pa tudi delavci ne smejo položaja izkoriščati, da bi stavkali.

Predsednik je Angliji, Grčiji, Kitajski in vsem onim državam, ki se bodo bojevale proti fašističnim državam, obljubil, da jim bodo Združene države poslale ladje, aeroplanke, živež, topove, tanke, municijo in vse druge potrebščine. Posvaril in opozoril pa je totalitarne države, da so se Združene države po prosti volji svojega naroda odločile, da pomagajo državam v vojni proti njim, rekoč: "Četudi vemo, da je bila pruska avtokracija slaba, nacizem je še slabši."

"Nocoj se obračam na srea in mišljenje vsakega moža in žene v naših mejah, ki ljubijo svobodo," je rekel. "Prosim, da pomislite na potrebe našega naroda v tej uri in postavite na stran vse zasebne spore, dokler ni dosežena zmagata."

Nato je pozival vse, kakoršnejkoli delo opravljajo, da delajo za svojo deželo in svojo svobodo.

Pozival je ameriški narod, da se naj ne pusti preplašiti z grožnjami, temveč da naj neustrašeno dela za obrambo dežele in za pomoč demokracijskim državam, ki se bore proti diktatorjem.

"Angleži in njihovi zavezniki Grki potrebujejo ladje," je nadaljeval. "Iz Amerike jih bodo dobili."

"Potrebujejo aeroplanke. Iz Amerike bodo dobili aeroplanke."

"Da, iz Amerike potrebujejo tudi živež. In iz Amerike bodo dobili živež. Potrebujejo tanke in topove in municijo in vsako vrstne vojne potrebščine."

Nato pa je rekel:

"Diktatorji Evrope in Azije naj nikar ne dvomijo nad našim edinstvom."

Madžari o Ameriki

Madžarski list Pester Lloyd piše, da je bilo s sprejemom "lend-lease" predloge konec ameriške nevtralnosti.

Združene države se bodo udeležile vojne samo toliko, da bodo poslale svoje ladje v vojno zono.

Članek v Pester Lloydju se zaključuje z besedami:

— S sprejemom "lend-lease" postave je storila Amerika odločen korak. Posledice tega koraka nikakor ne bo mogla kontrolirati.

Vojna na Balkanu se bo razširila

Hitler je stavil svoje zahteve jugoslovanskemu ministru že meseca februarja. — Potek dogodkov od tistega dne. — Jugoslavlani proti vsaki nacijski zvezi.

Po mnenju vodilnih beograjskih diplomatov, najboljših opazovalcev ter dobro poučenih vojaških in političnih izvedencev bo se pred letošnjim poletjem prišlo do splošne vojne na Balkanu, v kateri se bodo proti Nemčiji in Italiji bojevale Jugoslavija, Turčija, Anglija in Grška.

Glede tega je Jugoslavija izgovorila odločilno besedo, ko je zelo odločno zavrnila vse nemške zahteve.

Hitler je stavil svoje zahteve ministrskemu predsedniku Cvetkoviću in vnanjemu ministru Cincar-Markoviću že sredi februarja, ko ju je prvič povabil v svoj gorski dvorec Berghof pri Berchtesgaden. Zahteval je, da Jugoslavija pristopi k trozvezi ter je še dalje med drugim tudi zahteval, da je jugoslovanska armada demobilizirana. Vlada ni ničesar naznanila, kaj se godi za zagrinjalom. Po celji deželi je zavladal velik nemir in vsepovsod so se pojavili glasovi, da se Jugoslavija ne sme vklo-niti Nemčiji in slišati je celo glasove o vstaji armade in kmetov.

Kriza je dosegla svoj višek 6. marca. Tega dne zvečer je knez Pavle sklical kronski svet ter je sporočil, da mora Jugoslavija priti do sporazuma z Nemčijo. Rekel je, da ima Jugoslavija samo dve izbiri; da podpiše z Nemčijo nenapadljivo in prijateljsko pogodbo, ali pa pogodbo trozveze, po kateri bo prišla Jugoslavija pod popolno politično in celo vojaško nadzladlo Nemčije in da bo tudi nemška armada zasedla deželo.

Med navzočimi je nastal takoj odločen odpor—pet vodilnih ministrov je zapretilo z odstopom, tedaj pa je knez Pavle s svojo spretnostjo slednjič dosegel, da so ministri ostali, ko jim je obljubil, da bo vlada sklenila s kompromisom doseči sporazum z Nemčijo.

Nato je na zunanji poveljni nemški pritisk, toda samo za en teden. Tedaj pa je nemški poslanik Viktor von Heeren zopet pričel trkati na vrata vnanjega urada ter stavil nove zahteve. In nemški poslanik je podajal vrata italijanskemu poslaniku Francisu Mameliju.

Prišel je drugi "črni" čet-

tek, 13. marca. — V sredo zvečer je knez Pavle sklical novo sejo kronskega sveta. V četrtki so bani Slovenije, Srbije, Makedonije, Hrvatske, Hercegovine in Črnogore sporočili knezu Pavlu, da je narod v vseh banovinah proti pristopu Jugoslavije k trozvezi in proti vsaki koncesiji Nemčiji in da se bo narod v nasprotnem slučaju dvgnil, ako bi beograjska vlada popustila.

Il knezu so prišle delegacije radikalcev, socialistov, demokratov in nacionalistov. Kar pa je najvažnejše: armada je dvignila svoj glas. Takoj po prvem "črnem" četrtku so bili po mestih nabiti letaki s pozivom, da se vsi moški v starosti od 22 do 50 let zgledajo pri vojaških poveljstvih. Po vseh železniških progah so vlaki pričeli prevažati samo vojske in novince in orožje proti Južni Srbiji.

Von Heeren je ostro vprašal vnanjega ministra Cincar-Markovića, kaj vse to pomeni. Italijansko vojaštvo se je pojavilo ob jugoslovanski meji, toda Jugoslavija se ni vstrašila—mobilizacija se je nadaljevala.

Druga kronska seja odločilna

Konečna odločitev je prišla na drugi kronski seji. Ta odločitev je bila skoro ista kot na prvi kronski seji, toda pol različnimi okolščinami; do tedaj ste tudi slovenska in hrvaška banovina zagotovili svojo podporo vladi in zahtevali odpor, ali pa naj vlada odstopi.

Ob istem času je kneza Pavla obiskal ameriški poslanik Arthur Bliss Lane in ga je opozoril na ameriški kongres, ki je ravno sprejel lend-lease predlogo ter obljubil, da bodo Združene države poslale Jugoslaviji z aeroplanke, ladje in topove in orožje, v ako bi bila prisiljena stopiti v vojno.

Turški poslanik je obiskal vnanjega ministra in mu rekel, da bo njegova vlada zelo vesela, ako Jugoslavija ne vstreže nem. zahtevam in da bo Turčija Jugoslaviji pomagala, ako pride do vojne.

Kocka je padla—Jugoslavija je zavrgla nemške zahteve.

Hitler svest zmage

Včeraj je Hitler nepričakovano govoril v pričo kakih 150 maršalov, generalov, admiralo-ov, štabnih častnikov in ministrov ter nacijskih voditeljev ter zatrdno rekel, da bo letos Nemčija premagala Anglijo navzile temu, da bo dobila vso pomoč od Združenih držav. Rekel je tudi, da je do sedaj Italija nosila vse breme angleške armade v Afriki, da pa bo letos Nemčija nase prevzela to breme.

"Brez vsakega pomena je, na katerem kraju zemlje ali na katerem morju ali v kakem predelu zraka se bore nemški vojaki," je rekel Hitler, "vedeli bodo, da se bore za srečo in svobodo in za bodočnost našega naroda."

Govoril pa ni razgreto, kot je njegova navada, temveč zelo mirno in resno; samo nekoliko je dvignil svoj glas, ko je rekel:

"Nobena sila in nobena pomoč, ki more priti od katerekoli strani sveta, ne more v nobenem oziru premeniti izida te vojne. Anglija bo padla."

Hitler je govoril samo nekaj ur zatem, ko je predsednik Roosevelt rekel, da bodo Združene države poslale Angliji in njenim zaveznicam tanke, topove, aeroplanke, municijo in živež ter vse, kar je potrebno za vojno.

Edda v nevarnosti

Musolinijeva hči Edda, žena vnanjega ministra grofa Galeazza Ciana, je v petek ponoči komaj všla smrti, ko sta dva angleška aeroplana s torpedi potopila bojniško ladjo Po v Valonskem pristanišču.

Torpeda sta bila izpuščena iz razdalje dveh milj in ladja je bila zadeta v sredino.

Grofica Ciano, ki je bila na ladji kot bolničarka, je zadnja zapustila potapljačo se ladjo.

Parobrodni listki

vstavljeni

American Export Line, edina ameriška parobrodna družba, ki se vzdržuje pomorski promet med Portugalskim in Združenimi državami, je naznanila, da ne bo več prodajala v Združenih državah voznih listkov za potovanje iz Lizbone v New York. Iz Amerike je bilo poslanih že toliko voznih listkov, da parniki družbe ne morejo prepeljati vseh potnikov, za katere je bila vožnja plačana v Združenih državah. Do sedaj je prodanih že 10,000 voznih listkov in ker družbi primanjkuje parnikov, je prodajo nadaljnjih voznih listkov za negotov čas vstavila.

Nemščina na vojaški akademiji

Kadeti v West Point vojaški akademiji se bodo sedaj poleg španščine morali učiti še nemščine.

Vojni tajnik Henry L. Stimson je rekel, da se kadeti ne bodo učili nemškega vojaškega koraka, pač pa je nemščina potrebna ameriškim častnikom, ker so najboljše vojaške knjige pisane v nemškem jeziku.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$2.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NARODI, KI POMAGAJO ANGLEŽEM

V vojni proti diktatorjem se bori ob strani Angležev sedem armad, in sedem vlad v izgnanstvu ima v Londonu svoj glavni stan.

Značilni uspehi angleške zračne sile in angleške mornarice so seveda zaslužni nalogo, ki jo tako vztrajno vrše poljska, francoska, češka, norveška, nizozemska, belgijska in abesinska armada.

Delo vlad v izgnanstvu je zaenkrat le še propagandnega značaja, toda v teku prihajajočih mesecev bo pomoč, ki jo bodo naklanjale Angliji, izrazitega pomena.

Ko bo Anglija uvedla ofenzivo in poslala svoje vojaštvo na evropski kontinent — kar se letos najbrž še ne bo zgodilo, prav gotovo pa prihajajoče leto — bodo pomele te armade svoje zastave v svoje domače kraje, kar bo izvedlo silen vpliv na moralno podjarmjenih in zatiranih narodov.

In če bo Anglija zmagnala, bo slehernemu znano, da so te armade in vlade nesebično sodelovale pri dosegu skupnega cilja. To dejstvo bo vogelni kamen velikega in trdnega temelja, na katerem bo zgrajena nova in boljša Evropa.

Cilj bodoče zveze svobodnih narodov se že jasno izraža v sedanjem vojnem sodelovanju.

Meseca septembra je bila v angleškem parlamentu uveljavljena odredba, da smejo izgnani voditelji ustanovljati na angleških tleh separatne vojaške edivice, jih vežbati pod svojo zastavo in jim vladati po svojih postavah. V slučaju potrebe zavaruje angleška vlada finančno in materialno pomoč.

S to odredbo niso bile ustanovljene nove armade, ampak je bil določen status že obstoječih armadnih sil in priznani njihovi uspehi. S tem je Anglija tudi namignila, da bi ji bile druge take sile dobrodošle.

Tujezemski armadni oddelki v Angliji so pod angleškim vrhovnim poveljstvom, vsi podpoveljniki so pa njihovi domačini oziroma rojaki.

Sir Edward Grigg, podtajnik v angleškem vojnem ministertvu, je rekel:

— V tej pomolni uri ni Anglija samo zavetišče slabotnih beguncev, pač pa predstavlja tudi hrepenenje najmanj sto milijonov ljudi, zdihujočih pod nacijskim jarmom.

GRŠKA

Velika in moderno opremljena armada, ki so jo koncentrirali nacija na bolgarskih tleh, ogroža v prvi vrsti Grško.

Grška, ki ima komaj sedem milijonov prebivalcev, se uspešno bori z armado 45 milijonskega naroda, zdaj jo pa ogrožajo kopenske in zračne sile 80 milijonskega naroda. Za svojo zaveznico imajo sicer Grki veliko in mogočno državo, ki je pa preveč oddaljena, da bi jim mogla uspešno pomagati.

Grški narod se najbrž zaveda brezupnosti svojega položaja, pa se neče vkloniti. Taki primeri so redki v svetovni zgodovini.

Po mnenju nekaterih med sedanjimi pogum Grkov skoro na blaznost. Pomisliti je pa treba, da je bil meseca oktobra, ko so Italijani napadli Grke, skoro ves svet prepričan, da je usoda Grške zapечатena.

Sijani grški odpor je zadal vojni povsem drugo smer. Grški uspehi so bili v moralnem pogledu sijajni. Diktatorskim silam so prizadeli Grki na kopnem prvi resnični poraz ter so dokazali svetu, da diktatorji niso nepremagljivi.

Njihov odpor je omogočil angleški mornarici ustanoviti važna oporišča na Kreti ter je razkril angleški armadi nizko moralo laškega vojaštva.

Kmalu po prvi grški zmagi so začeli Angleži v Afriki napadati ter so uničili tamkajšnjo laško armado. Mussolini je postal, ne samo pomilovanja vredna, pač pa smešna figura.

Onemu, ki pozna zgodovino, je jasno, da bi bilo prezgodaj obupavati nad usodo Grške. Očarljiv biser svobode je večji neprecenljiv. Kakor stari Grki pri Termopilah in Maki ohranili ta biser za vsakoratonu, hočejo tudi sodobni Grčeni.

Če bi drugi narodi pokazali sličen pogum ter bi se že spočetka zoperstavili v združenem odporu, bi vojna prav zagotovo dobila vse drugačne lice.

Pa naj se zgodi najhujše in naj Grki paleta na težkoče, ki se jim smrti ne more protiviti, bo pogum Grkov sličen plamenici, ki bo navdajala svobodnjake po vsem svetu z novim pogumom.

Z novim zaupanjem v končno zmago se bodo borili proti barbarstvu in tiranstvu.

Glas iz nasebine Midway, Pa.

Zbujal sem se pustni terek zjutraj ter se pač domislil, da je vseh norcev god. Kmalu sem opazil, da tudi jaz največkrat med tiste spadam, katerim vse mogoče stvari hipoma na misel pridejo.

Tako je tudi meni prišlo na misel, da bi ne bilo preslabo, če bi kot zastopnik Glasa Naroda šel obiskat naročnike v West Moreland County. Sklep storjen in odoben.

Takoj optim potno torbico; iz kota potegnem mojo potno palico, pa hajdi na postajo. Tam sem ob 10. dopoldne zašel na železnega konjčka, ki me je še precej dobro nosil preko Pittsburgha, Braddocka in McKeesporta. Tam je pa začel dirjati za Tokio riverjem. Dirjal je včasih čisto ob reki, včasih malo proč. Ko se je pa začel na vso moč in na vse strani odskakovati, tako da sem v tistem momentu zagotovo mislil, da me bo frenil na Tokio river. Ali bil je vendar toliko usmiljen, da me je v West Newtonu postavil na kopno. Za slovo mi je rekel, da bo tako dolgo dirjal, da se bo ustavil v New Yorku na B. O. postaji. Kaj sem mu mogel za slovo odgovoriti, kot: Konjske muhe naj te spremljajo, ker si jih ves poln.

Ko zatem pridem do sape, se začnem ozirati na vse strani ter premišljevati, na kateri strani bom dobil naše fante in dekleta. Kot novodošlec nisem vedel, na katero stran, bi se bil obrnil. S lučaino prikoraka nasproti neki možek, katerega ljudsko vprašam, kje Slovenci stanujejo. Z roko mi pokaže, naj korakom ob tiru nazaj proti Pittsburghu do drugega štrita. Tam pa po mostu čez Tokio river. Na koncu mosta pa zopet po cesti za reko eno miljo hoda. Tam je Collinsburg, kjer je dosti Slovencev.

Po tem navodilu sem tudi res brez vsake nezdode srečno prikorakal v Collinsburg. Ko prekoračim tir Erie železnice ugledam neki stor. Stopim noter ter vprašam v moji spakdrani angleščini, kje stanuje Frank Peterel. Slučajno je bila ženska v storu. Zasmee se ter reče po slovenski: — Vi niste Anglež, pač pa Slovenec.

Stopi na porč in mi hoče pokazati ceto, kjer Peterel stanuje. Ob istem času se pripelje avto in v njem Peterel. — Vprašam ga, kdaj pride z nočnega sihta, in pravi, da okrog polnoči. Vprašam ga, kje bi prenočišče dobil. Svetuje, naj grem do tretje hiše. Tam stanuje Andy Povirk. Tam mogoče dobim prenočišče. Prihodnje jutro naj se pa pri njem oglašim, da mi bo tukaj naše rojake pokazal.

Pridem do Povirka in potrkam. Odpre mi postaren možak. Predstavim se mu ter prosim za prenočišče, ki mi ga obljubi. Ko kratkem odmoru ga prosim, naj mi gre pokazat dvorano. Sla sva skupaj ter se malo pokrepčala. Potem mi je v spremstvu natakara razkazal dvorano. Dvorana je precej velika. Tri nadstropno poslopje stoji na hribčku na lepem prostoru. V dvorani stanuje oskrbnik. Imajo posebno sobo za seje in druga za razne zabave. Poleg imajo lep prostor zasajen iz drevjem, pod katero ob priliki lahko mize postavijo.

V splošnem stoji Collinsburg v prilično lepem kraju ter ima še tudi precej dobre ceste.

Do večerje sva šla obiskat nekaj naših naročnikov, pri katerih sem bil kot novinec povsod dobro sprejet, za kar jim na tem mestu izrekam najlepšo zahvalo. Po večerji sva šla zopet v klub. Tam sem se sestal z mnogimi našimi naročniki. Posebno si moram v čast šteti, da sem se seznanil z zelo naprednim rojakom Rudolfom Krečem. On je zlata prijeljska duša. Ima dobro založeno trgovino in tudi več hiš. On je naprednega mišljenja in jako potrebitiv. Cenjeni prijatelj Rudy, le še tako naprej pošteno deluj kakor si do sedaj, in potem ti je uspeh zagotovljen. Lepa hvala, Rudy, za postrežbo in naklonjenost, ter se ti priporočam še za bodoče, če ostaneva med živimi.

Po zajtrku se prijazno poslovim od Mr. Povirka ter obiščem F. Peterela, s katerim sva se pričela prijateljsko pogovarjati o domačih razmerah. Naročil je nekaj dreves. Naročil je tudi Glas Naroda na novo za celo leto. Lepa hvala Frank. Nikoli se ne boš pokesal, ako si dal par centov za napreden časopis. Okrog predpoldne me je pa Peterelov sin z avtomobilom peljal na Yukon. Lepa hvala za vse in vsem kateri ste mi šli v kakem oziru na roko. Priporočujo se za Vašo naklonjenost še v bodoče.

Na Yukonu me je izkreal iz avta na hribu pri Kostelicevi trgovini, nakar sem začel obiskovati naročnike. Slučajno sem se sešel z rojakom Joe Rožičem, kateri zdaj ni zaposlen. On je bil pripravljen spremljati me. Takoj za tem sva šla na pot ter sva kake štiri hiše obiskala. Potem sva odšla proti dvoran, ki stoji na lepem dostopnem kraju, malo na hribu. Toda dvorana je bila žal zaprta. Z Rožičem sva se nameravala malo podstaviti za nadaljnjo potovanje. Skozi zaprta vrata pa pač nisva mogla notri. Tovarš mi je povedal, da živi notri bartender, ki je menda tako ustvarjen kot ti ali pa jaz. Možak rad po kosilu malo zadremlje, in takrat morajo biti vrata zaprta.

Potem sva iz Rožičem korakala od hiše do hiše, dokler nisva dospela do Valentina Skrbeca. Ta naju je zopet prijazno sprejel. Ko me je prijatelj predstavil, kake sorte tiček sem in kako perje nosim na sebi, nama je postregel s tremi letniki dobrega vina. — Lepa hvala za postrežbo. Lepa hvala pa tudi za novo celoletno naročnino na list Glas Naroda. Bog naj te živi še mnogo let!

Nadaljevala sva pot proti njegovemu domu, ker sem prenočeval. Po večerji sva obiskala še več hiš ter sva tudi dobila voznika, kateri me je ob 6 uri zjutraj, ko je šel na siht, zapeljal na Hermine.

Obiskala sva tudi A. Balo-

ha, kateri ima trgovino. On je nama izvrstno postregel ter smo se dolgo pogovarjali o tem in onem. Lepa hvala za postrežbo in naklonjenost. Zjutraj ob 5 uri me gospodinja pokliče ter mi napravi zajtrk, nakar sem se odpeljal na Hermine. Lepa hvala vozniku. Najlepšo hvalo sem pa dolžen Mr. in Mrs. Račić za spremstvo, prenočišče in vse drugo. Zjutraj ob pol sedmih se že znajdem na Hermine. Ljudje so še spali ter sem okrog 9. ure zjutraj začel obiskovati naročnike. Dobil sem nekaj naročnine ter se potem odpeljal z busom na Irwin. Tam sem obiskal F. Jereba, kateri mi je pa pokazal Majka Jereba, kjer sem prenočeval.

Drugo jutro po zajtrku sem se poslovil od Mike Jereba, kateremu na tem mestu izrekam najlepšo zahvalo za vse. — Potem se pa z busom odpeljal v Westmoreland City. Tam sem obiskal vse rojake, katerim lepa hvala za naklonjenost. Hvala tudi A. Zgoncu za spremstvo povsod in tudi do Mamor, Pa. Odtam sem se pa odpeljal direktno na Midway. Potovanje mi je pretrgalo peklensko vreme, sneg ter huda burja.

Pozdrav vsem!
John Zust.

Naš zastopnik

Naročnikom v zapadni Pennsylvaniji priporočam o našega zastopnika Mr. John Zusta, da mu gredo na roko. Pri njemu lahko dobite Blaznikovo Pratico za leto 1941. Obenem Mr. Zust tudi zastopa znano tvrdko za poljska in vrtna semena in sadno in drugo drevje.

Uprava "G. N."

LETALSTVO PROTI BRODOVJU.

Leta neposredno pred sedanjno vojno so prinesla ogromen razvoj letalstva in vojaški strokovnjaki so že zaslužili njegov veliki pomen bodočih vojn. V zvezi s tem se je takoj pojavilo vprašanje, ali je še umestno graditi vojne ladje, ki so dober cilj za obstreljevanje iz zraka. Nekateri so takoj obsojili vojne ladje na smrt ter jih označili kot preostanek one dčbe, ko si tehnika še ni bila osvojila zraka.

Ti so skoraj imeli prav, saj so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

vojnih sil. Tako je bilo v letih 1914-1918, ko so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske velikane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tani, kjer je treba brodovje postaviti nasproti drugemu brodovju. Vendar se je kljub tem pokazala velika korist vojnega brodovja v pogledu bickiranja sovražnih o-

Peter Zgaga

RESNA BESEDA

Splošnim pozivom, naj bi ni nikdar zadovoljen in nenevni tudi kaj resničnega in pametnega napisal, se bom skušal danes odzvati.

Nedavno sem namreč govoril z upravnikom lista, ki mi je pojasnil marsikaj, kar bo morabititi tudi bralce zanimalo. Upravnik je tisti možak, ki

stvu tovornih ladij, prevažajočih živila. Vprašanje tedaj se ni dokončno rešeno in morda bo šele ob koncu vojne jasno, v kolikor vojno brodovje še ustreza zahtevam sodobnega vojanja.

S tem vprašanjem se bavijo nemški listi in nemški kontradmiral Gadow, ki se v svojem članku omejuje na zaključek, da dosednji vojni dogodki nikakor še niso dokazali popolne nadmoči letalstva in popolne nepotrebnosti vojnega brodovja. Nemški strokovnjak navaja, da srednji in težki bombniki lahko povzročijo znatno škodo na ladjah, ako bi bil izstreljen nanje namerjen iz ugodne lege. Dober zadetek uniči na krovu vse tehnične naprave. S tem seveda se znatno zniža bojna sposobnost ladje. V posebno ugodnih razmerah pa tudi ni izključeno popolno uničenje ladje. Na vsak način je bojno brodovje dobilo v letalstvu nasprotnika, s katerim se mora resno računati, s čimer pa ni rečeno, da je brodovje postalo nepotrebno.

Zato so novograjene bojne ladje mnogo močnejše kakor doslej. Tako imajo nove ameriške vojne ladje, ki so sedaj v gradnji, že po 50 protiletalskih topov različnih kalibrov. Admiral Gadow se pridružuje v svoji končni sodbi ameriškim strokovnjakom, ki pravijo, da imajo vojne ladje v letalih in v podmornicah hude nasprotnike na odprtih oceanih, pa je važnost velikih vojnih ladij še neizpodbitna.

Zato so novograjene bojne ladje mnogo močnejše kakor doslej. Tako imajo nove ameriške vojne ladje, ki so sedaj v gradnji, že po 50 protiletalskih topov različnih kalibrov. Admiral Gadow se pridružuje v svoji končni sodbi ameriškim strokovnjakom, ki pravijo, da imajo vojne ladje v letalih in v podmornicah hude nasprotnike na odprtih oceanih, pa je važnost velikih vojnih ladij še neizpodbitna.

Pismožča obdolžen umora

34letni pismožča Geo. R. Smith v Missolula, Mont., je bil tako zbežan, ker je izgubil tožbo zaradi nekega konja, da je ustrelil tri moške, ki so se približali njegovi samotni hiši. Smith, ki je sam nevarno ranjen, je izjavil v bolnišnici, da so moški prvi začeli streljati nanj.

ŠIVALKE — na moških klobukih na male stroje dobe delo pri:

GOOD VALUE HAT CO.
19 West 4th Street, New York City. — 3rd floor.

3-17,18.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno in navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno in navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Kratka Dnevna Zgodba

C. CONRAD:

Huda noč

Ilne 4. avgusta je bilo ustre-
ljenih 14 zarotnikov na vzhod-
nem dvorišču palače Tento.
Cesarica je stoje pri visokem
oknu, gledala za srebrnobelim
oblakom smodnikovega dima,
ki se je počasi dvigal iz strme-
ga, mrtvega dvorišnega rova
v jutranje nebo.

Fernando je stal pri cesari-
ci in je molče strmél navzdol
na dvorišče, ki se je v-e blede
motalo v dan. Ko so se vrata
za njim zaprla, je bilo cesarici
tako puščobno, začutila je, ko
da bi jo bil kdo pahnil v brez-
no samotno in mizoloto. Bodi, da
je bil tako ali tako, zdaj je zo-
pet spoznala v njem vse tiste
skrivnostne, temne in nepriča-
kovane nagone. Pripadala je
tistim grenkim ljudem, ki so
prav rojeni za to, da živijo
vedno v nekakšni zunanji na-
petosti kot vladarji ali pa zlo-
činci. Bil je človek njene vr-
ste, kakršnih ni naš veliko na
tem svetu in jih zlasti ni bilo
v Cartageru, v deželi gladkih
zvižajnih kabaljerov.

Pozna popoldne je cesarica
sedela v naslanjaču in brala.
Nenadoma je zaslišala za seboj
korake, ki bi jih povsod na
svetu in ob vsaki uri takoj spo-
znala. Začutila je pritisk nje-
gove roke na rami.

"Torej v redu," je dejal,
"necoj ob treh."

"Prosim — nikari. Doktor
Mezzanini mi je zadnjič pove-
dal, da umrje največ ljudi med
tretjo in četrto uro ponoči. To
je huda ura in zmeraj bi morala
na to misliti."

V njegovih očeh se je nekaj
spremenilo.

Nasmehnil se je.

"Torej te prosim," je pove-
la ona, "opoldnoči."

Kakor ukaže Vaše Veličan-
stvo."

Njegove besede in njegov po-
klon so bili porogljivi in malce
spogledljivi: to je bila me-
sanica, ki je je bil zmožen sa-
mo on.

Ko ga pa o polnoči ni bilo, si
je morala cesarica priznati,
da je prav za prav pričako-
vala, da ga ne bo. Saj je bil
tak človek, da se je navidezno
vdal, a je hkrati trmoglavostoril
po svoje, ko da bi njegovo
življenje zaviselo od tega. Da
bi se cesarica raztresla, je bila
namenjena iti v knjižnico po
kako knjigo. Stara knjižnica
pa je bila v tistem delu palače,
kjer zdaj ni nihče bival. Ko se
je cesarici, hodeč po ozkem
vnanjem stopnišču proti dvo-
ranji, zazdelo, da sliši neke gla-
sove, si je mislila, da se moti.
Toda potem je videla vse. Kjer
je visel zlati lestence, so bile
zanemljene odprline. Če se je
na kolenih sklonila naprej, je
videla spodaj viseti čestence in
skozi blesteče s kristalno ste-
klo je spoznala v globini dvo-
rane luč navadnih latern. Za-
slišala je tudi glasove, ki so
gromko odmevali po praznini
visoke, razsežne dvorane. Sa-
ma sebi se je čudila, da je bila
tako mirna in da je začela celo
štetiti osebe. Ena in dvajset jih
je bilo s Fernandom vred in
skoneca mize je sedel Vincente
Zamora sam, ki ga je lovilo
več polkov vojakov in na sto-
tine detektivov po vsem Car-
tageru, a zdaj je sedel kar
potrt v sami palači Tento.

Fernando se je zleknil nazaj
v naslanjač in je priklimal.

"Ali je to častilčje, kar
ga navdaja?" je cesarica sa-
mo sebe vprašala. Častihle-

Skrivnost skrinjice Lukrecije Borgije

Na bogatih gostijah srednje-
veške lepote Lukrecije Borgi-
je ki jo obkrožajo že prave le-
gende, nihče izmed gostov ni
bil varen svojega življenja.
Pogosto se je zgodilo — kar
menda ni le legenda — da je
kneinja Lukrecija vstala iz za-
mre ter z mirnim glasom sme-
ječ povedala: "Gospodje, za-
strupljeni ste!" To pa ni bila
Sala, temveč vselej resnica.

Kje si je Lukrecija Borgija
pridobila tako temeljito znanje
o strupih, zgodovinarji še niso
mogli pojasniti. Poznala je tu-
di recept strupa, ki je učinko-
val šele po dveh mesecih. Kdor
je užil strup, je umrl točno v
določenem času po več tednih,
ne da bi medtem čutil kakšne
težave. Lukrecija Borgija je
vzela s seboj skrivnost tega
strupu. Zato so posvečali še
posebno pozornost njeni mli
medicinski skrinjici, bogato ok-
rašeni z umetniškimi okraski.
Ta skrinjica s 100 predalčki, je
služila svojčas za shrambo Lu-
krejinih strupov.

Kaj se je zgodilo s to skrin-
jico v srednjem veku, nihče ne
ve. Šele v tem stoletju se je
skrinjica zopet nenadno poja-
vila na pozorišču zgodovine, ko
so jo boljševiki prodali med za-
puščenega carja Nikolaja. Kupil
je ameriški zbiratelj John
Polachek za 7500 dolarjev. Od
njenega skrinjico lani kupila
čudaska Američanka Charlotte
Week za 12.000 dolarjev. Ko
si je skrinjico temeljito ogleda-
la, je našla tajni predalček, ki
pa ga ni znala odpreti. Zato
je poklicala strokovnjaka, ki
je predalček previdno odprl. V
njem je bil dragocen prstan,
zavit v kosček papirja. V za-
četku je bil strokovnjak mislil,
da je bil prstan Lukrecije Borgije
pozneje pa se je, ko so razgode-
teli besedilo na priloženem pa-
pirju, izkazalo, da je prstan v
zvezi s čudovitim ljubezenskim
romanom.

Dragoceni prstan je bil ne-
koč last ruskega carja Ale-
ksandra I., a besedilo na prilo-
ženem papirju je bilo napisano
slovaški. To je bil dopis lepe
Madžarke, ki je prosila carja
za milost. Bogata Američanka
ni varčevala z dolarji, da bi u-
gotovila podrobnosti, v kakšni
zvezi je bil prstan z dopisom.
Raziskovanje Američanke ni
bilo zaman, saj so odkrili iz-
redno zanimivo epizodo iz živ-
ljenja carja Aleksandra I.

Aleksander I. je bil zelo lep
mož. Udeležil se je dunaj-ke-
ga kongresa, ki so ga sklicale
velesile po Napoleonovem po-
razu. Na povratku iz Dunaja
je prenočeval v palači Madžar-
ka Tomaža Tasnadyja. Mi-
kavna gostiteljica je tako očar-
ala carja, da se je v trenutku
zaljublil v njo in zaradi tega
odložil za nekaj časa nadalje-
vanje svojega potovanja. Ob
slovesu sta bila oba na živu in
mrtve zaljubljenca drug v dru-
gega in v dokaz svoje ljubezni
je car daroval lepi Madžarki
svoj dragocen prstan. Hkrati
je dejal, da ji bo vedno odprta
pot k njemu, če bo kdaj potre-
bovala kakšno pomoč.

(Leto dni potem so našli To-
maža Tasnadyja umorjenega v

DARILNE POSILJATVE
v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.95
300 DIN	\$ 5.75
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$17.50
2000 DIN	\$34.00
5000 DIN	\$82.50

V DINARJIH

50 LIR	\$ 2.85
100 LIR	\$ 4.85
200 LIR	\$ 9.20
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne-
redno vozijo, tudi za izplačila denarnih
posiljatev vzame več časa. Zato pa onim,
ki žele, da je denar naglo izplačan, pri-
poročamo, da ga pošljejo po C A B L E
ORDER, za kar je treba posebej plačati
\$1.—

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in
Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo
v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge ev-
ropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POTNIŠKI ODDELEK : :
216 West 18th Street, New York

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

PESTRA ZBIRKA KRATKIH POVESTI, ZANIMIVIH
ČLANKOV IN POLJUDNIH RAZPRAV IZ ZGODOVINE,
ZEMLJE- IN NARODO-PISJA; KRATKIH ZANIMIVO-
STI IZ VSEH DOB IN DELOV SVETA . . . Informa-
tivna knjiga za vsakega rojaka, ki zasle-
duje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:
"O LOVU IN LOVČIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing
Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsote lahko pošljete v znakih po 2 os. 8
centa, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:
Trije zemljevidi v barvah: EVROPA
LETA 1914; EVROPA PRED SE-
DANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA
ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Veli-
ka Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni At-
las (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

KAKO SI JE ALJEHIN PRI- BORIL ŽIVLJENJE.

Znani šahovski mojster Alje-
hin, ki je, kakor izveemo, po-
francozen Belorus, opisuje v
nekem nemškem listu, ki izha-
ja v zasedeni Franciji stedeče:
"Bil sem v carski armadi ka-
pitan. Ko so prišli na oblast
boljševiki, so me v Odesi are-
tirali kot bivšega čestnika in
člana stare plemiške rodbine.
Ko so me odpeljali v ječo, so
mi sporočili, da je Trocki od-
redil, naj me ustrelje. Bil sem
skrajno obupan, ter sem hodil
po svoji celici gori in doli, raz-
mišljajoč, ali in kako bi se mo-
gel rešiti. Par dni po tem sem
slišal pred svojo celico korake
in šum glasov. Prepričan, da
je prišla moja zadnja ura, sem
že videl v duhu, kako stojim
pred eksekucijskim oddelkom.
Vrata se odpro in prikaže se
štirje policisti. Za njimi je bil
peti, ki sem ga pa precej spo-
znal po fotografiji. Bil je ljud-
ski komisar Trocki. "Kapitan
Aljehin," mi je dejal eden od
policajev. "tovariš Trocki bi
hotel s teboj igrati partijo ša-
ha." Nato je položil na malo
mizico pred oknom moje celice
šahovsko desko. Vedel sem
že dalje časa, da ima Trocki ze-
lo rad šah in da je med vojsko
na Dunaju, v Berlinu, Zürichu
in Londonu igral cele noči šah.
Medtem ko so postavljali figu-
re, je Trocki nepremično stal
in me ogledoval. Nato se je
vsedel k meni in km se ga
vprašal, ali želi bele ali črne
figure, mi je molče pokazal, da
prepušča izbiro meni. Odločil
sem se za bele in tako se je za-
čela najbolj zanimiva partija
v mojem življenju.

Sicer se nisem niti en hip
med igro zmedel, čutil pa
sem, da od nje zavis, ali osta-
nem živ ali ne. Vedel pa ni-

In to je tudi sporočil zapri-
ti gospodari, ki se je počasi
že vdajala v svojo usodo. So-
dišče jo je obsodilo na smrt.
Samo, da bi zavlekla izvršitev
smrtne obsodbe, je navidez od-
lagala priznanje umora. Čas
je hitro mineval in preiskoval-
ni organi so brez njenega pri-
znanja predlagali sodišču, naj
jo obdoli na smrt. Zadnji
dnevi pred izvršitvijo smrtne
kazni se je Tasnadyjeva že od-
povedala upanju na rešitev.
Noč pred usmrtitvijo je preži-
vela brez spanja in več časa je
premišljevala. Čemu je upravi-
telj Komlo bil tako nerazpelo-
žen proti nji, ko je bila vendar
do vseh svojih službnikov
vedno dobra. Zjutraj je pri-
šel k obojenki duhovnik, da
bi jo pripravil na smrt. Čez
nekaj ur so jo pa nenadno po-
klicali pred sodišče. Mislija je,
da sodnik hoče slišati pred u-
smrtitvijo njeno priznanje. To-
ga sodnik ji je s slovesnim
glasom prečital dopis cesarske
pisarne, da je cesar Farne o-
proščal in ukazuje, da jo takoj
osvobodi. Živčno izčrpana Ta-
snadyjeva je od radosi omedle-
la. Pozneje je zvedela, da je
bila pomiloščena po posredova-
nju carja Aleksandra ki v res-
nici ni pozabil nanjo.

(Pozneje se je spet poročila,
ljudje pa niso verovali v njeno
nedolžnost, čeprav je bila po-
miloščena. Komlo, bivši upra-
vitelj Tasnadyja je na smrtni
postelji priznal, da je umoril
Tasnadyja in obdolžil umora
njegovo ženo zato, da bi ne bil
osunjen sam. Ves ta roman
je skrivni dolga leta v skritem
predalu skrinjice Lukrecije
Borgije.)

VLADARJI, KI SO POSLU-
ŠALI SVOJE SRCE.

Kraljevske rodbine imajo ze-
lo stroga pravila po katerih je
njihovo življenje točno urejeno
in razporejeno. Ene takih te-
meljnih pravil je, da se smejo
člani vladarskih rodbin poro-
čiti samo s člani drugih cesar-
skih ali kraljevskih rodbin.

Vendar pa pozna zgodovina
mnogo primerov, da poedini
vladarji niso upoštevali stro-
gih predpisov in so se oženili
s hčerami preprostih staršev.
Taki zakoni se imenujejo mor-

ganistični.

Rimski cesar Justinian I. se
je l. 523 oženil s cirkuško ple-
salko. Cesar se je zagledal v
njo in takoj se je vnelo njegovo
srce. Njegovi svetovalci so mu
zaman prigovarjali, naj opusti
svojo namero. In tako je posta-
la hči potujočega cirkuškega
artista Theodora, žena najmo-
gočnejšega vladarja tedanje
dobe.

Angleški kralj Henrik VIII.
je imel šest žen in izmed teh so
bile štiri meščanske porekla.
Samo po žilah njegove prve že-
ne se je pretakala plemiška
kri. Ta zakon pa ni bil srecen.
Henrik VIII. se je hotel ločiti
od nje, papež pa tega ni hotel
dovoliti, in posledica tega je
bila, da se je Anglija ločila od
katoliške cerkve. Za tem se je
poročil z dvorno damo Ano Bo-
leynovo, s katero je živel nekaj
let v zakonu. Potem se je pa
tretjič oženil. Svojo drugo že-
no je obdolžil nezvestobe in jo
dal obsoditi na smrt. Njevo-
va tretja žena je bila Johanna
Seymourova, četrta Ana Cleve-
jeva, peta pa Katarina Parto-
va.

Dobrih 200 let je tega, ko je
postala iz navadnega kmečke-
ga dekleta Katarine Aleksejev-
ne najprej ruska carica, potem
pa tudi vladarica Katarina.

Tudi Habsburžani so strogo
pazili, da je bil vsak novi član
njihovega rodu plemiške krvi.
Leta 1567 se je pa nadvojvoda
Ferdinand kljub temu poročil s
hčerko bogatega trgovca Fili-
pino Wellerjevo. Njegov oče
Ferdinand I. je dolgo prikrival
sinovo zakonsko zvezo, da bi
sin ne izgubil dednih pravic do
prestola. Mnogi se še spominja-
jo afera nadvojvode Johana
Salvatorja, ki se je bil zaljublil
v lepoto iz meščanskih kro-
gov. Ker cesar Frane Jožef ni
hotel dati dovoljenja za ta za-
kon, je odložil nadvojvoda svoj
naslov in sprejel ime Orth. O-
ženil se je s svojo izvoljenko in
odpotoval z njo na ženitovanjs-
ko potovanje po morju, kjer je
brez sledu izginil.

KLINIKA ZA ZDRAVLJE-
NJE LJUBOSUMNIH.

V zapadni četrti Dunaja sto-
ji dom, ki ima nad svojim vho-
dom napis: Eifersucht ist eine
Leidenschaft, welche mit Eifer
sucht, was Leiden schafft (Lju-
bosumnost je strast, ki vneta
išče, kar povzroča trpljenje).
V tem domu je klinika za zdrav-
ljenje ljubosumnosti. Usta-
novil jo je znameniti dunajski
psiholog.

Ta klinika se je zelo dobro
obnesla in je rešila mnoge, že
skoraj povsem skrhane zakone.
Kdo prihaja vanjo Vidimo
bledo damo srednjih let, ki je s
seboj prinesla vzrok moževe

ljubosumnosti — malega jazbe-
čarja. Mož ji očita, da žena
skrbi za tega psa mnogo bolj,
kakor zanj. In prispel je mož,
ki se pritožuje, da ima njego-
va žena rajši kanarčka kakor
njega. Druga žena pa se zopet
pritožuje, da se je njen zakon
razbil zaradi klavirja, češ, da
artista Theodora, žena najmo-
gočnejšega vladarja tedanje
dobe, pa nima časa.

Nesteto podobnih primerov
poznajo v tej kliniki za zdrav-
ljenje ljubosumnosti. Upravi-
telj zavoda je zadovoljen z de-
lovanjem in uspehi. Sklicuje
se že na cele kupe dopisov s
priznanji zakoncev, da jim je
na-vet, ki so ga prejeli na kli-
niki, pomagal ter da so ozdrav-
ljeni od ljubosumnosti. Če je
to res, dela ta klinika v resnici
največje čudeže, kajti ljubo-
sumnega človeka doslej ni mo-
gel nihče povsem prepričati,
najsi je počel karkoli.

KNJIGE

SLAVNEGA RUSKE-
GA PISATELJA

Igralec

Spisal F. M. Dostojevski

265 strani

Slavni ruski pisatelj je v tej
povesti klasično opisal igral-
sko strast. Igralec izgublja in
dobiiva, poskuša na vse mogoče
načine, spletkari, doživlja in
pozablja, toda strast do igra-
nja ga nikdar ne mine.

Cena 75c.

Idiot

Spisal F. M. Dostojevski

TRI KNJIGE

Nad 600 strani

Krasen roman enega najbolj-
ših ruskih pisateljev. — Opis
mladeniča, ki je imel že v naj-
bolj rani mladosti nagnenja k
nenormalnostim. Opis je živa-
hen in ne utruga kot nekateri
drugi romani Dostojevsk-
ga.

Cena \$2.25

Poštno plačamo mi.

Naročite pri:

KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street,
New York, N. Y.

Rojake prosimo, k o
pošljejo za naročnino,
da se poslužujejo —

UNITED STATES
AIRMAIL

CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER

ako je vam le priročno.

MOŽ SIMONE

—: ROMAN —:

Francoski spisatelj: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

38

Lady Eleanor je tesnobno umolknila. Nato je nadaljevala: "Nesreča! Ali je bila sploh nesreča? Nekega dne, ko je bil s Tomažem Edingtonom na lovu, se je izprožila njegova puška — in strel ga je zadel — v obraz. Rana je bila smrtna, kakor so mislili izprva — kakor je morda nekdo računal, toda zapustila je sledove."

Lady Eleanor je govorila naglo; sedaj se ji je mudilo, da dokonča to svoje pripovedovanje.

"Lahko bi bilo še huje. Osepel ni — in tudi ni popolnoma skazen. In sploh, kaj je moškemu lepota? Vendar je bilo njegovo življenje od tistih dob uničeno. Kakor jaz, je tudi moj sin zelo ponosen in rahločuten. Ni se mogel vdati v svoje gorje, prenasal žaliliv pogledov radovednosti in se pokazati v svojem sedanjem stanju tistim, ki so ga nekdanj poznali. Tako lep je bil, tako sijalen, tako srečen. In zdaj..."

Zamolko je vzdihnila in nadaljevala. "Zdaj živi tukaj, ločen od sveta, skrivajoč se prer redki in tujci, ki pridejo preko našega praga, včasih celo pred služabniki, kakor jetnik, kakor Paria — on, on, o moj Bog — in to traja že malodane tri leta. Šestindvajset let na je bilo, ko se je zgodila ta nesreča; zdaj je star devetindvajset let — in jaz sem si morala reči, da ga bom vedno gledala tako trpečno in da bo po moji smrti, ko ostane sam, trpel še bolj; ničesar nisem mogla storiti, da ga potolažim, njega, svojega edinega, edino, kar mi je milega na svetu. Rotila sem ga, naj se oženi. Pri svojem jurenu in svojem premoženju bi se lahko izbiral — toda on ni hotel. Zavrnil je vse moje pregovarjanje in mi pravil vedno in vedno, da na je misel na zakon zoprna. Od tistega dne, ko mu je bilo dano, da je skrivaj, ne da bi vi opazili, videl vaš obraz in slišal govorico, ki se je glasila iz vaših ust. Ali ste zbudili v njem spomin na todbino svojega očeta, na domovino njegovih dedov? Sin svojega očeta je, njegova vzgoja je bila francoska. On je Francoz! — Kakšna skrivnostna privlačna sila je priklenila njegovo srce na vas, katero skrito strune njegove duše ste zbudili? To se ne da povedati a kar je gotovo, je to, da vas ljubi Rihard do blaznosti."

Lady Eleanor je za trenotek počakala, nadejaje se odgovora ali vsaj besede iz Simoninih ust, ko pa je deklica ostala nena in brezgledna v svoji osuplosti, je nadaljevala: "Ali ne razumete? Ljubim vas! Vi edini imate oblast, da položite temelj sreči njegovega življenja. Postanite njegova žena, to je vse, česar vas prosim. Mislim, da vam bo težko privoliti. Še gani vas mora tolika ljubezen, in gotovo ste preveč resni in razumni, da bi v vaših očeh malostna telesna napaka mogla priti v poštev, nasproti neprecenljivim ugodnostim, ki jih nudi takšen zakon, zlasti v vašem položaju."

Lady Eleanor je govorila brezprizivno, ne kakor odvnetnik ki zagovarja, temveč kakor sodnik ki oznanja sodbo, in ta smela gotovost je pribrala nevoljo, nakopičeno v Simonu do vrha; zdaj šele ji je postala jasna, kako čudna, neverjetna in vendar resnična je ponudba, s katero se je tista držala obrniti na njo. "Teta," je rekla ponosno, "na prodaj nisem."

Ne da bi trenila z obrvi, je starka odgovorila: "Da ste živelj nekoliko dalje, bi vedeli, da je vse na prodaj, ako se ponuja prava cena. Vi pa cenite svoje neprestano rahločutje bolj, nego čast in življenje svojih starišev."

Simona, ki je bila stotila že prvi korak proti vratom, je obstala v bridki zavesti: svoje odvisnosti, in vzklila ježno: "To, kar mi pravite, je gnusno, in v tem edinem bi že lahko videla vzrok, da zaničujem vašega sina!"

"Da zaničujete mojega sina!"

Lady Eleanor se je nahotoma vzravnala in s tihim, presekanim glasom, ki je bil izrazovitejši od krika, je dejala:

"Ako zaničujete mojega sina, potem zaničujem jaz vašo roditelj. Ako vam dobro de, da ubijete Rihardovo srce, prav tako, naj gresta vaš oče in mati umirati na podstrešje, naj zablodita brat in sestra v revščino ali celo sramoto. Malo mi je do tega! To bo krivda vaše grde brezumnosti in vaše nepopisne krutosti. Kajti to, da moč ženske ljubi, ona pa ga ne pozna, še ni vzrok, da bi ga pahnila od sebe."

Ko se je njeno prvotno razburjenje poleglo, je Simona že obžalovala svoj neupametni izbruh, in z manj nevoljnim glasom je vprašala:

"Ali bi ne bilo treba prelevsem, da ne seznanite z njim?"

"Spoznali ga bode, to je rekla lady Eleanor s hladno ironijo, "kadar ga boste sprejeli."

Nato se je nekliko razvela.

"Ali pričakujete, da bom izpotsavila Riharda vašemu izpraševanju in obetavljanju, ki bi mu bilo spričo njegovega položaja prava pravca nuka? Ničesar vam nisem prikrivala, kar se njega tiče, prisegam vam, in to, kar veste, je dovolj, da se lahko odločite."

Simoni se ta nova blazna zahteva niti trenotek ni zdela sprejemljiva; njena nevolja je privrela do vrha.

"Moj sklep je storjen," dodala. "Odklanjam."

"Dobro, draga moja. Svobodni ste."

Lady Eleanor ni pokazala nikake jeze; ko pa je Simona hotela oditi, jo je poklicala nazaj.

"Svoja pisma pušate tu. Bilo bi vendarle dobro, da odpisete starišem!"

IV hipni tmi je pozabila Simona vse. Zdaj pa se je zavedla in vnovič zaprosila:

"Teta!"

Ne da bi jo poslušala, je lady Eleanor nadaljevala:

"Povedali boste roditeljem, da se jima ni nadejati ničesar več. Razložili jima boste lahko, kako je bila njuna usoda v vaših rokah in kako ste vi izbrali njiju revščino in sramoto. Morebiti jima bo nekoliko težko, razumeti vas in se vam zahvaliti. Luite draga moja. Čas hiti, ne izgubljajte ga!"

(Nadaljevanje prihodnj.)

Delavski pregled

SODELOVANJE MED DELAVCI IN DELODAJALCI

Hilman je pozval ote skupini k sodelovanju, da bo mogoče pospešiti zaposlenje in produkcijo. — Regulacija industrije mehkega premoga.

Narodnoobrambna komisija je pozvala delavce in delodajalce v vseh industrijah, prav posebno pa v ladjedelniški, k tesnejšemu sodelovanju. To je baje nujno potrebno za stabilizacijo zaposlenja in produkcije.

Sidney Hillman, član narodnoobrambne komisije in ravnatelj produkcijske uprave, je rekel časnika, da so bili delavci in delodajalci pozvani, sporazumeti se glede temeljnih plačilnih tarifov, ter vpoštevati vse predpise glede štrajkov in izpitij.

Po mnenju ameriškega notranjega tajnika Ickesa mora biti ameriška industrija mehkega premoga še dve leti regulirana ter se mora zadovoljiti z ugotovitvijo minimalnih cen. Edinole na ta način bo mogoče izpričati uspešnost zveznih postav ter zamenjati v-ako podeljeno ji naročilo.

Poleg potrebnega števila avtomobilov bodo mogle avtne tovarne že prihodnje leto izdelati rekordno množico raznih drugih vojnih potrebščin.

Te dni je bila v Corpus Christi, Tex., dovršena velika postaja za vezbanje mornariških pilotov. Postaja je veljala 44 milijonov dolarjev. V nji bo mogoče vsako leto izvežbati 3600 pilotov.

NOVE STAVKE IN NOVA POGAJANJA

Bethlehem Steel Co. je prekršila pogodbo, ker se neče pogajati z delavci. — Premogari zaenkrat še ne bodo zahtevali 30-urnega delovnega tedna. — Stavka pri gradnji municijske tovarne.

Delavci ene najvažnejših tovarn v državi, ki ima velika vojna naročila, so zopet zapretili s stavko. Pred dobrima dvesta tednom je produkcijska uprava v Washingtonu uravnala stavko v Bethlehem Steel tovarni v Lackawanna, N. Y. Dosežen je bil le splošen sporazum, glede podrobnosti je bilo pa rečeno, da jih bodo določili zastopniki delavcev in družbe.

Za četrtke zvečer je sklical odbor za organiziranje jeklarjev (CIO) v Lackawanna važno delavsko zborovanje. Ob tej priliki se bodo delavci dogovorili kakšno stališče naj zavzemajo napram družbi, ki se z njimi neče pogajati. Unijski voditelji namreč naprosili družbo, naj potem svojih zastopnikov razpravlja z njimi glede nekaterih protob. Družba se neče pogajati, kar je po zahtevu unijskih uradnikov kršenje slenjene pogodbe.

Kakor vsake dve leti, se tudi zdaj vrši v newyorškem Biltmore hotelu konferenca med zastopniki United Mine Workers in lastniki rovon mehkega premoga. Dne 1. aprila namreč poteče pogodba, ki je bila zadnji dve leti v veljavi. Skleniti bo treba novo, kar pa najbrž ne bo tako lahka stvar, ker sta obe stranki precej trdovratni in odločno vztrajata pri svojih zahtevah.

Že pred konferenco je bilo rečeno, da bodo mornarji zahtevali en dolar priboljška na dan ter 30-urni delovni teden. Koj prvi dan konference je J. L. Lewis, predsednik United Mine Workers namignil, da najnertji zaenkrat še ne bodo skušali s svojo zahtevo glede skrajšanja delovnega tedna od 35 na 30 ur. Predobro se namreč zavedajo dejstva, da v sedanjem kritičnem času ne kaže

zmanjševati produkcije, in bodo to zahtevo odgodili za nadaljni dve leti. Plača jim pa mora biti povišana. V tej svoji zahtevi so neomajni.

Pri pogajanjih zastopa premogovne boiane Ezra Van Horn, podpredsednik Ohio Coal Association, dočim je oficielni zastopnik 450 tisoč premogarjev Thomas F. Kennedy, tajnik United Mine Workers. Glavna sila za premogarije je seveda John L. Lewis, s katerim se vsi v političnem pogledu sicer ne strinjajo, dočim mu v delavskih zadevah neomajno zaupajo.

Konferenca se je začela v torek in bo najbrže trajala več tednov.

Pri gradnji velike municijske tovarne v St. Louis, Mo., je zastavkale 120 zidarjev, članov Ameriške delavske federacije. Ozadje stavke je zelo značilno. Vlada je namreč odredila, da smejo v bližino tovarne edino osebe, ki so tam zaposlene. V to svrhu se mora vsakdo izpričati s posebno izkaznico. Delavci imajo te izkaznice, nima jih pa delavski, oziroma unijski voditelji, vsled česar ne smejo v bližino. Starkarji zahtevajo da bo tudi delavskim voditeljem dovoljen dostop do tovarne.

POGAJANJE V BIRMINGHAMU

V Birminghamu, Ala., so zastavkali delavci v obeh tovarnah Ingalls Iron Works Co. Narodnoobrambna komisija je poklicala k sebi zastopnike Delavske federacije, katera je proglasila štrajk. Delavski voditelji so vpoštevati razloge obrambne komisije ter naročili delavcem, naj se vrnejo na delo, češ, da bodo vse sporne zadeve uravnane pozneje potom pogajanj. Glavna zahteva delavcev so višje plače.

Ingalls Iron Works Co. je dobila za zgraditev ladij kontrakt v znesku sto milijonov dolarjev.

SPOR MED UNIJAMA

Pri gradnji tunela med Battery parkom in New Yorku in Brooklynom so zastavkali člani Compressed Air Workers unije, ker skušajo podjetniki najeti tudi nekaj članov Drillers and Blasters unije. Značilno je, da pripadata obe uniji Ameriški delavski federaciji.

M sredo so aretirali na brooklynski strani 25 letnega piketa Edwarda Lacyja, ker je napadel šoferja velikega truka, ki je pripeljal k tunelu gradbeni material.

Med člani zgoraj omenjenih unij vlada že precej let veliko sovraštvo.

1500 DELAVCEV ODLOŽILO ORODJE

Iz Elizabeth, N. J., poročajo, da je tovarna General Instrument Corp., v Vaverly Terminal nehala obratovati. V sredo zvečer so delavci glasovali za štrajk in naslednjega jutra jih 1500 ni prišlo na delo. Vsi so člani AFL mednarodne bratovščine električarjev.

William Reedle, mednarodni predsednik unije, je izjavil:

"Obratovanje v tovarni je 100 odstotno ustavljeno. Stavka je bila napovedana, ker podjetje ni hotelo delavcem povišati plač za sto odstotkov in jim noče plačati overtime, če delajo več kot onem ur na dan. Pogodba je potekla dne 28. februarja. Družba se je nekaj časa obotavljala skleniti novo pogodbo, naposled je pa delavcem kar naravnost povedala, da pod nobenim pogojem ne more ugoditi njihovim zahtevam. To je menda dovolj vzroka za štrajk.

Družba je na svetu največja izdelovalka raznih kondenzir-

jev, ki jih rabijo v radio industriji, poleg tega pa izdeluje tudi eksperimentna naračila za narodni obrambni program. Med uslužbenci je približno 60 odstotkov mladih deklet.

Stališče korporacije je pojasnil njen blagajnik Bluekrantz:

"Naše podjetje je v vseh o- zirih konkurenčno in če hoče tudi v prihodnje tako ostati, nikakor ne more ugoditi vsem zahtevam unije. Ugotovila unije niso točna, toda mi se zaradi tega ne bomo prekrvali. Drugega ne morem reči, kot da nekateri ljudje raje štrajkajo kakor delajo. Mi smo pripravljeni vsak dan začeti pogajanja."

Policija poroča, da vlada pred tovarno mir, dasi je pred njo vseporno piketov.

PROTI STAVKAM V OBRAMBNI INDUSTRIJI

Izvršilni odbor International Association of Machinists AFL je v Washingtonu izdelal program za preprečenje stavk v narodnoobrambni industriji. Odbor predlaga vladno posredovanje, kadarkoli bi se delodajalci ne mogli sporazumeti z International Association of Machinists. Če bi vladni posredovalci nič ne opravili, naj bi poseglo vntas ravnateljstvo produkcijske uprave.

STAVKA PRI ALUMINIUM COMPANY

Velika tovarna Aluminium Co. v Edgewater, N. J., je nehala obratovati, ker so delavci izpolnili svojo pretnjo in zastavkali. Stavkarji so člani CIO. Običajno ima tovarna zaposlenih 3000 delavcev, izmed katerih jih je 95 odstotkov ostalo doma.

Kdor je hotel na delo, je lahko šel, ker ga piketi niso zadrževali.

Običajno obratuje tovarna v Edgewater v tri dnevne shte, po sedem dni na teden. Izdeluje razne potrebščine za aeroplane in ima za približno 20 milijonov dolarjev vladnih naročil.

Da bo družbi mogoče zadostiti vsem naročilom, je začela graditi poleg sedanje novo, 8 nadstropno tovarno. Dela pri tej gradnji vsled stavke niso ovirana.

Prvi dan po izbruhu stavke ni bilo nobenih pogajanj. Delavci zahtevajo pogodbo glede overtime in deset centov več plače na uro.

Družba pravi, da se drži pogodbe glede overtime. Toda delavci hočejo imeti poleg običajnega overtime še posebno plačo za delo ob nedeljah in praznikih. Superintendent H. H. Grotefend je rekel:

"Tovarne zaenkrat še nismo zaprli. Delavci ki žele delati, so nam dobrodošli."

Glasovanje glede stavke se je vršilo že prejšnji petek. V dvorani je bilo navzočih skoro dva tisoč unijskih članov. 1641 jih je glasovalo za štrajk, 65 pa proti. Drugi se niso udeležili glasovanja.

Predsednik lokalne mnije V. McKenna je že prejšnji petek odpotoval v Pittsburgh, Pa., kjer je skušal doseči sporazum z ravnateljstvom Aluminium Co. Vsa njegova prizadevanja so bila brezuspešna. V torek zvečer se je vrnil, v sredo pa so delavci zastavkali.

ODGODITEV STAVKE PRI EDISONU

Delci pri Thomas Edison Industries v West Orange, N.J., so hoteli že v sredo glasovati glede stavke, pa je bilo glasovanje v zadnjem hipu odgodeno. Neal Brant, mednarodni zastopnik United Electrical, Radio and Machine Workers of America (CIO), je rekel, da se je to zgodilo zategadel, da bo

do imeli delavci priliko razmisljati o družinskih protipredlogih. Delavci zahtevajo poleg povišanja plače in closed shop še več drugih ugodnosti.

Družba ima nad dva tisoč uslužbencev, med katerimi jih je 95 odstotkov članov CIO.

Pri Thomas A. Edison Industries sta armada in mornarica naročili za milijon dolarjev električnih instrumentov.

BALIŠ MLADIH JAPONK PRED 50 LETI

Kdor dandanes vidi slike mladih Japonk, ki se ukvarjajo s športom, delajo v tvornicah, in pinarnah, se učijo jezikov in hodijo na univerzo, in ki so že zavrgle sandale in kimono, ne bo mogel verjeti, kako so japonske ženske živele še nedavno, šele pred petdesetimi leti. Sleherna malenkost je bila predpisana, osebno mnenje se ni niti za picico upoštevalo. In tudi za nevestino balo so bili predpisi, ki se je morala sleherna ženska ravnati po njih.

Nevesta je morala imeti: belo nevestino haljo, ki so ji bili rokavi in ovratnik vezeni z zlatom; štiri obleke v predpisanih barvah in sicer rdečo, rumeno, črno in belo in še nekaj drugih, natančno odrejenih oblek. Dalje toliko, in toliko životkov, rokavice, jopice in zimski plašč s krizneno podlogo. Inmeti je morala ogrinjalo za na cesto in posebno ogrinjalo za spremljevalko (gospodinjstvo pomočnico). Neobhodno potrebno so bili tudi predmeti za toaleta, tako nekaj trakov za lase, lepo ogledalo, lasnice za

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesni za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenije Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

navijanje las in razne dišave za v vodo za umivanje. V posebni torbici so bile lepe velike lasnice, v posebni skrinjici pa domača lekarna, dalje spet zase skrinjica za pisma. Dekle iz boljše družine je morala znati pisati in brati. Inmeti je morala potrebne posode, pa tudi bambusove količke za sušenje perila in še pručico, da se je mogla mlada žena uvesti, kadarkoli je bila utrujena.

To vse je slišati, ko da so bile mlade Japonke preveč v mehan in brez sicerne prostosti. Vendar, če bi dandanašnje Japonke vprašali, ali jim je zdaj bolje, kadar se poročijo in nimajo kaj vzeti v roke, bi nennara odgovorile, da je bilo le bolje, ko so imele prejšnje Japonke vse predpisano, in so lahko začele voditi svoje gospodinjstvo. Saj je bridka resnica, da od same ljubezni dva zakonca le še ne moreta živeti. Mnogo manj socialne bede bi bilo, če bi se pri sklepanju zakona pazilo tudi na to, s čim da se bo nova družina mogla preživljati.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25
SEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR 1.25
ALBUM SLOVENSKEH NARODNIH PESMI za glas in klavir 1.25

Franc Venturini—SEST MEŠANIH IN MUŠKIH ZBOROV 65
Čerdo Juvaneč—12 MLADIH LET, moški zbori 65

Peter Jerab—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica; Oj, moj šolci, je šolci; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tule gre; Soči; Moj očka ma konjčka dva; Dobiv sem pšence; Slovo; Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25
Hodi Micka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILJI MIRK in A. GROMING: Vetrč; Po gradini 30

FERDO JUVANEČ: Zjutraj 2
Slovanska 20

PETER JERAB: Pelin roža; VASILJI MIRK: Podkonca 20

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 20
Le enkrat še 20
Slava delu 20

HIL VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 35

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 35
2. PO JEZERU KOLO 35
3. BARČICA MLADI KAPETANE 35
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35
5. TAM NA VRTHI GREDI MARIBOR WALTZ 35
6. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35
7. DEKLE NA VRTU OJ, MARICKA, PEGLAJ 35
8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 35
9. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35
10. DEKLE NA VRTU OJ, MARICKA, PEGLAJ 35
11. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira. (Holmar) 50
Orlovski himne (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in muških zborov (Kari Adamič) 75
Trije mešani zbori (Glasbena Matice) 30
V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20
Naši himni, dvoglasno 25
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75
Bom šel na planino, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kožljak) 2.—

ZA KLAVIR:

Guri pridejo. — Korčulica — 20
PESMARICA GLASBENE MATICE 103 moški zbori, uredil A. Čerin \$1.25

Slovenske narodne pesmi, Janko Zirovnik

I. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25
II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1.—
FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Tregelj 50

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.